

Îmbunătăţirea guvernanţei economice europene:

Întărirea coordonării politicii economice la nivelul UE şi al statelor membre

PREZENTARE GENERALĂ

Gabriela Mihailovici – consilier al guvernatorului

BANCA NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI

CUPRINS:

1. Principalele mesaje
2. Descrierea conceptului
3. Efecte asupra României / BNR
4. Calendar intern de lucru până la 1 ianuarie 2011

Precizări:

Amplu proiect legislativ european, aflat în dezbatere la nivel european şi la nivel naţional până la sfârşitul anului 2010

conceptul proiectului a fost validat de Consiliul European din 17 iunie 2010 – negocierile politice şi instituţionale la nivelul UE şi al statelor membre (SM) din lunile următoare vor viza finalizarea conceptului tehnic si a procedurilor formale (respectiv, amendamente ale legislaţiei comunitare secundare)

Această prezentare este o sinteză a materialelor elaborate de Comisia Europeană şi circulate membrilor Comitetului Economic şi Financiar în regim de confidenţialitate (bibliografia este prezentată în nota anexată). Ca urmare, distribuirea acestor informaţii este autorizată numai pentru şedinţa Comitetului de trecere la euro din 8 septembrie 2010.

1. Principalele mesaje ale prezentării

Produs politic european de eficientizare a guvernanţei economice a UE, ca răspuns european la solicitarea G20 de îmbunătăţirea strategiei mondiale de stimulare a creşterii economice; necesită determinarea politică a *tuturor* statelor membre

Conceptul de bază: Pactul de Stabilitate şi Creştere –instituirea principiului: "anticipează →detectează→corectează→asumă-ţi responsabilitatea", prin îmbunătăţirea atributelor privind laturile preventivă, corectivă şi coercitivă, precum şi abordarea ex-ante a coordonării politicii economice

Delimitează diferenţele conceptuale dintre coordonare – armonizare - convergenţă:

- ✓ ideea principală: abordarea politicii fiscale naţionale ca un subiect de interes comun pentru UE şi SM
- ✓ Ar putea reprezenta o primă etapă într-un proces gradual de convergenţă către o politică fiscală unică sau cel puţin către o omogenizare fiscală europeană (proiect politic german pe termen lung)

Efecte la nivel naţional:

- ✓ **Asumarea politică, instituţională şi operaţională** la nivelul fiecărui SM pe baza concluziilor din faza de pregătire internă şi de dialog cu CE
- ✓ **Începând cu 1 ianuarie 2011** produce efecte directe asupra fiecărui SM (instituţii naţionale implicate: Parlament, Guvern, alte autorităţi naţionale: bancă centrală, minister de finanţe, etc.)

2. Descrierea conceptului

a) Principalii piloni conceptuali ("the toolkit"):

<u>Pilonul nr. 1:</u> Întărirea rolului Pactului de Stabilitate şi Creştere şi coordonarea mai eficientă a politicii fiscale la nivelul UE

<u>Pilonul nr. 2</u>: Supravegherea extinsă a politicilor macroeconomice ale SM, respectiv:

(i) supravegherea şi corectarea dezechilibrelor macroeconomice şi a diferenţelor (divergenţelor) de competitivitate dintre economiile SM şi,

(ii) supravegherea reformelor structurale din SM

<u>Pilonul nr. 3</u>: Întărirea cadrului fiscal naţional; Semestrul European şi sincronizarea evaluării politicilor fiscale şi structurale ale SM

2. Descrierea conceptului - sinteză

b) Descrierea pilonului nr. 1:

1. Întărirea rolului Pactului de Stabilitate şi Creştere şi o mai eficientă coordonare a politicii fiscale la nivel UE → *instrumentul CE: "a more credible EU FISCAL SURVEILLANCE":*

- ✓ **Ideea centrală**: recalibrarea corelaţiei deficit bugetar - datorie publică, cu menţinerea sustenabilităţii politicii fiscale
- ✓ **Accent pe <u>latura preventivă</u>** – modificarea REGULAMENTULUI 1466/97–> septembrie 2010 : stabilirea unui obiectiv bugetar pe termen mediu (MTO) pentru SM cu un grad mare de îndatorare şi/sau cu riscuri pronunţate privind dinamica datoriei publice
- ✓ **Accent pe <u>latura corectivă</u>** -modificarea REGULAMENTULUI 1467/97–> septembrie 2010 :

(i) *activarea automată a PDE* se extinde şi pentru cazul unei datoriei publice> 60 la sută din PIB;

(ii) *abrogarea PDE*: reducerea deficitului bugetar sub 3 la sută din PIB, dar <u>în corelaţie</u> cu dinamica şi sustenabilitatea datoriei publice şi a altor factori de natură macroec (inflaţie, ratele dobânzilor, ciclul economic) şi diminuarea factorilor de risc / atenuarea dezechilibrelor macroeconomice

2. Descrierea conceptului

b) Descrierea pilonului nr. 1 -** continuare**:

1. Întărirea rolului Pactului de Stabilitate şi Creştere şi o mai bună coordonare a politicii fiscale la nivel UE - *continuare*:

- ✓ **Accent pe <u>latura coercitivă</u>**:

  (i) un mecanism de monitorizare mai atentă a SM aflate deja în procedura de deficit excesiv

  (ii) un mecanism unitar de sancţiuni financiare, nefinanciare şi procedurale pt SM cu "excessive imbalances position":

  - modificarea legislaţiei comunitare secundare începând cu septembrie 2010
  - definirea următoarelor tipuri de sancţiuni: (i) depozite purtătoare de dobândă zero pentru cazurile de deviaţie de la strategia de consolidare bugetară, (ii) reducerea cotei naţionale alocată pt fondurile structurale-modificarea REGULAMENTULUI CE nr. 1467/97 –> septembrie 2010, (iii) noi criterii de cofinanţare sau o reducere a fondurilor europene alocate în cadrul politicii de coeziune şi a politicii agricole comune, (iv) posibilitatea creşterii contribuţiei SM la bugetul comunitar

2. Descrierea conceptului

c) Descrierea pilonului nr. 2:

2. Supravegherea extinsă a politicilor macroeconomice:

Obiectiv general - analiza triadei: dezechilibrele macroeconomice – politică fiscală – reforme structurale stimulatoare de creştere economică

(i) supravegherea şi corectarea dezechilibrelor macroeconomice şi a diferenţelor (divergenţelor) de competitivitate dintre economiile SM**–** *instrumentul CE:* (Non-fiscal) MACROEC. COUNTRY SURVEILLANCE:

✓ **Mecanism de lucru**: în 2 etape:

- **Accent pe <u>latura preventivă</u>**: (i) evaluarea anuală a riscurilor de dezechilibre macroeconomice şi (ii) analiză specifică de ţară dacă se depăşesc cotele de alertă
- **Accent pe <u>latura corectivă</u>** -măsuri pentru corectarea dezechilibrelor macroeconomice ale unui SM- modificarea legislaţiei secundare comunitare începând cu sept 2010: (i) <u>CE</u> recomandă "excessive imbalances position", derularea procedurii de supraveghere strictă a politicilor macroeconomice şi transmite formal o atenţionare (early warning), (ii) <u>Consiliul European de Risc Sistemic</u> transmite propriile recomandări de macroprudenţialitate şi stabilitate macroeconomică, (iii) <u>Consiliul European</u> aprobă recomandări punctuale, iar (iv) <u>SM</u> va fi obligat să raporteze semestrial către ECOFIN

2. Descrierea conceptului

c) Descrierea pilonului nr. 2 -** continuare**:

2. Supravegherea extinsă a politicilor macroeconomice – *continuare*:

(ii) supravegherea reformelor structurale:

- ✓ **Obiectiv principal**: stimularea creşterii economice şi a competitivităţii economiilor SM
- ✓ **Mecanism de lucru**: în 2 etape: (i) evaluarea punctuală a fiecărui SM (accent pe zona euro şi nu numai) *instrumentul CE: SURVEILLANCE OF MACROECONOMIC IMBALANCES* şi, (ii) monitorizarea respectării recomandărilor CE la Consiliul European de primăvară - *instrumentul CE: THEMATIC STRUCTURAL REFORM SURVEILLANCE (EUROPA 2020 INTEGRARED GUIDELINES)*:
  - **Scop** - monitorizarea măsurilor de: (i) eliminare / atenuare a constrângerilor macroec. (bottlenecks exercise) (ii) implementare a reformelor structurale consistente cu politicile macroec. şi fiscale
  - **Cum va funcţiona la nivelul fiecărui SM?** - supravegherea macroec.din perspectiva bugetară va fi suplimentată de studii privind alte dezechilibre macroec. şi structurale corelate cu competitivitatea
  - **Accent pe <u>latura preventivă</u>:** CE va implementa un sistem de alertă = un set de indicatori de evaluare a dezechilibrelor macroeconomice externe şi interne
  - **Accent pe <u>latura coercitivă</u>**: dacă orientările Consiliului European de primăvară şi recomandările CE din iulie nu vor fi îndeplinite, atunci CE va adresa formal o atenţionare către SM respectiv

2. Descrierea conceptului

d) Descrierea pilonului nr. 3:

3. **Întărirea cadrului fiscal naţional; Semestrul European şi sincronizarea evaluării politicilor fiscale şi structurale ale SM**:

- ✓ Stabilirea unui minim de cerinţe pentru cadrul fiscal naţional – nou regulament al CE în aplicarea art 126(14) TFUE – septembrie 2010
- ✓ Accent pe latura preventivă: monitorizarea trendului datoriei publice şi asigurarea sustenabilităţii finanţelor publice, conform PSC – legătura cu pilonul 1- modificarea Regulamentului CE nr. 1466/97 şi a Regulamentului CE nr. 1055/05 – septembrie 2010
- ✓ Accent pe latura corectivă: trecerea de la planificarea bugetară anuală la planificarea bugetară multi-anuală - modificarea Regulamentului CE nr. 1466/97 – septembrie 2010
- ✓ Accent pe latura coercitivă: procedura de infringement în cazul încălcării prevederilor noului regulament
- ✓ Nou ciclu de supraveghere şi coordonare: Semestrul European

2. Descrierea conceptului

d) Descrierea pilonului nr. 3 - continuare:

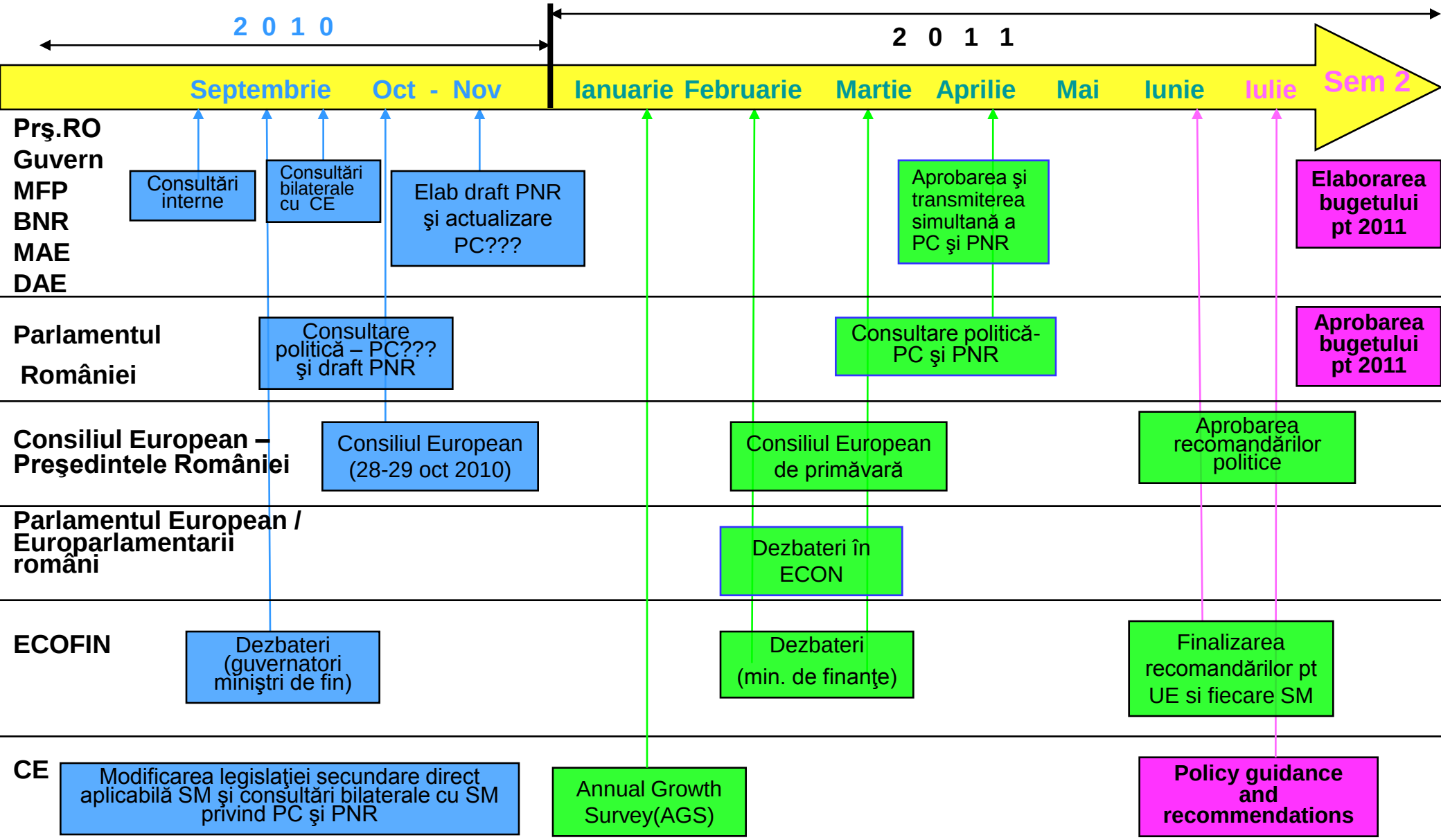
Semestrul European / *instrumentul CE: the SURVEILLANCE CYCLE*

- ✓ **Atribute**: (i) se va aplica la nivelul evaluării tuturor elementelor macro-structurale din analiza de ţară, respectiv a politicilor care asigură disciplina fiscală, stabilitatea macroeconomică şi creşterea economică, (ii) etapele de realizare a acestui nou tip de coordonare vor fi sincronizate temporal între toate SM, (iii) la nivel european se modifică doar *CODE of CONDUCT for SCPs*, la nivel naţional legislaţia comunitară secundară este direct aplicabilă (regulamente CE / recomandări CE)

- ✓ **Secvenţialitate – *schema generală*:**
  - La nivel european ciclul va începe în luna ianuarie, cu o analiză pe orizontală a SM-Annual Growth Survey şi va continua în feb/martie cu o întâlnirea a Consiliului European care va aproba principalele recomandări politice pentru UE, zona euro şi/sau un grup/grupuri de SM vulnerabile
  - La nivel naţional→SM vor lua în considerare aceste recomandări la elaborarea PC şi a PNR care vor trebui dezbătute politic şi aprobate la nivel naţional şi transmise simultan la CE în luna aprilie
  - La nivel european şi naţional: Consiliul European, bazat pe evaluările CE, va aproba opinia sa şi un set de recomandări punctuale pentru fiecare SM, obligatoriu pentru faza de elaborare a bugetelor naţionale

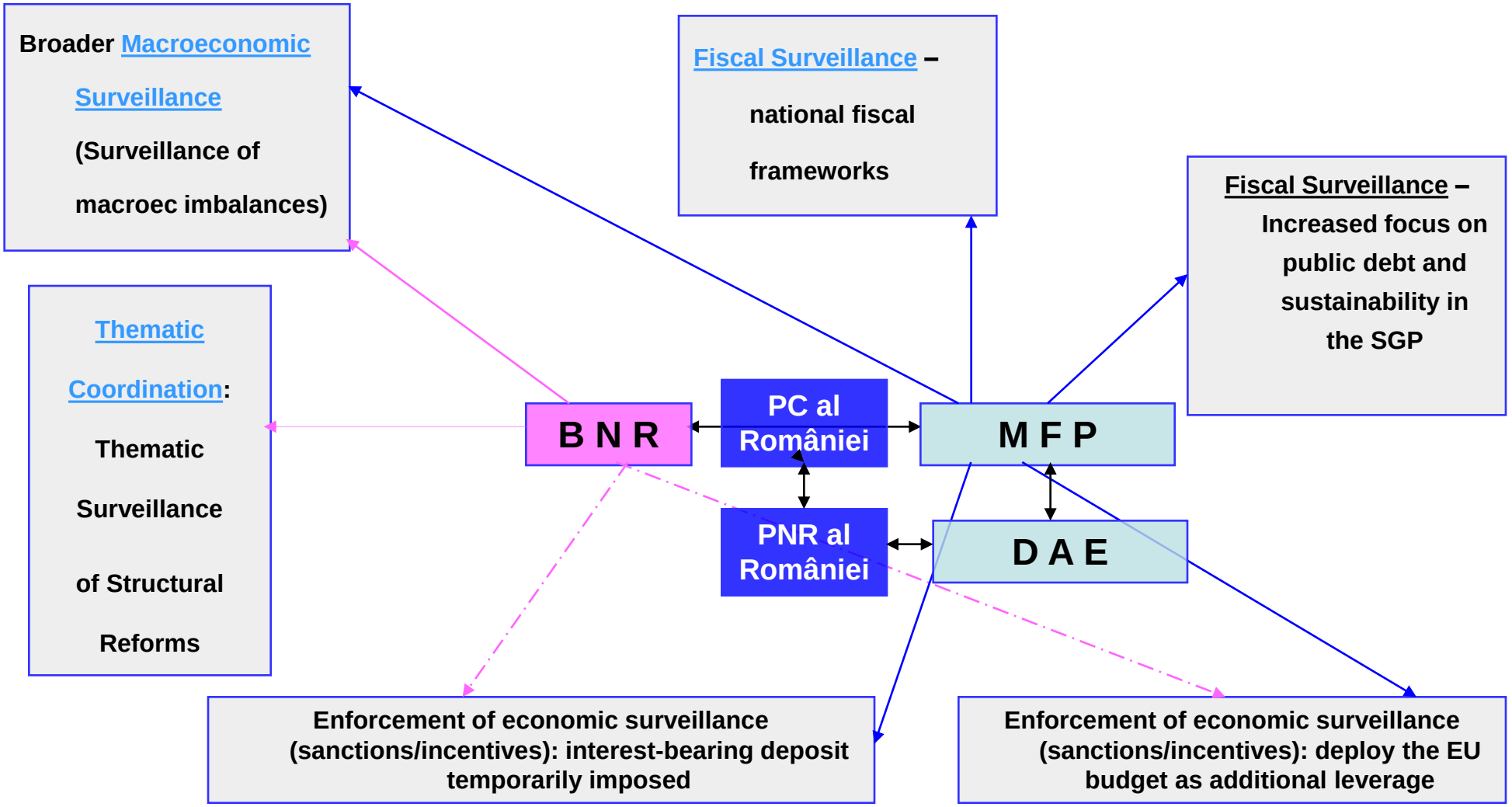
3. Efecte la nivelul României

(responsabilităţi instituţionale: Parlament, Guvern, BNR,MFP)

3. Guvernanţa Strategiei Europa 2020 / Efecte la nivelul României

(principalele instrumente de acţiune ale CE / responsabilităţi pe domenii)

Posibile implicaţii, deocamdată numai la nivel conceptual: termenii concreţi vor fi stabiliţi prin 3 proiecte de regulament care vor circula în procedură de consultare până la sfârşitul anului 2010

4. Calendar intern de lucru pe termen scurt

etape următoare până la 1 ianuarie 2010

- ✓ modificarea legislaţiei comunitare secundare şi consultarea SM (Consiliul European, COREPER, ECOFIN, EFC, EPC, WGs şi TFs): septembrie – decembrie 2010

  - CA/BNR aprobă periodic listă cu regulamentele comunitare care privesc obiectivul fundamental şi principalele atribuţii ale BNR referitoare la activitatea instituţiilor aflate în aria sa de reglementare/supraveghere

- ✓ consultarea CE cu autorităţile naţionale şi raportări periodice ale autorităţilor naţionale prin Task Force van Rompuy, Coreper, ECOFIN, EFC/EPC şi, la nivel tehnic, prin persoana de contact nominalizată de MFP: septembrie-decembrie 2010

- ✓ Elaborarea, dezbarea politică în Parlamentul României şi transmiterea primului draft al Programului Naţional de Reformă al României : 12 nov 2010 [Addendum al Programului de convergenţă al României ??? – *detalii la reuniunea EFC din30-31 august*]

- ✓ Posibile misiuni tehnice ale CE în SM pentru elaborarea PNR: septembrie-octombrie 2010

Mulţumesc pentru atenţie